

№ 50 (20563) 2014-рэ илъэс ГЪУБДЖ ГЪЭТХАПЭМ и 18

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет

Гъэтхапэм и 17-р — Адыгэ Республикэм ипарламентаризмэ и Маф

Адыгэ Республикэм щыпсэухэу лъытэныгъэ зыфэтшіыхэрэр!
Тичіыпіэгъу лъапіэхэр!

Адыгэ Республикэм ипарламентаризмэ и Мафэ фэшI тышъуфэгушIo!

1992-рэ илъэсым гъэтхапэм и 17-м къэхъугъэ хъугъэ-шагъэу Адыгэ Республикэм и Апшъэрэ Совет июфшіэн пъапсэ фэзышіыгъэм епхыгъэу мы Мафэр хагъэунэфыкіы. Парламент демократиер тиреспубликэ хэхъоныгъэ ышіыным фэюрышіагъ ыкіи общественнэ-политикэ зэфыщытыкіэхэм ягъэпсын ифэмэ-бжьымэшхо тыригъэхьагъ.

Республикэм ипарламент зызэхащагьэм ыуж ильэс 20-м кьехьу тешіэжьыгьэшь, непэ тицыхьэ тельэу кьэтіон тльэкіыщт демократие зэхьокіыныгьэхэм ягьогу рыкіозэ, Адыгеим социальнэ-экономикэ гьэхьэгьэшхохэр ышіынхэ зэрильэкіыгьэр.

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатхэм, муниципальнэ образованиехэм яліыкіо къулыкъухэм, гъэцэкіэкіо хабзэм икъулыкъухэм аlутхэм хэбзэгъэуцугъэхэм яштэнкіэ, республикэм тапэкіи хэхъоныгъэ егъэшіыгъэнымкіэ, лъэпкъ, дин зэгурыюныгъэр къэухъумэгъэнымкіэ юфышхо зэшіуахы.

Тичыпіэгъу льапіэхэр, депутатхэр, псауныгъэ пытэ, щыіэкіэшіу шъуиіэнэу, Адыгэ Республикэми, зэдыти Хэгъэгушхоу Урысые Федерациеми апае шъуиіофшіэн гъэхъэгъакіэхэр щышъушіынэу тышъуфэльаю!

Адыгэ Республикэм и Ліышъхьэу ТХЬАКІУЩЫНЭ Аслъан Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхьаматэу Владимир НАРОЖНЫЙ

Адыгэ Республикэм и Камернэ музыкальнэ театрэу Хьанэхъу Адам ыціэкіэ щытым мы илъэсым апэрэу къыгъэлъэгъогъэ мюзиклэхэм ащыщэу «Фанфан-Тюльпан ыкіи Аделина» зыфиіорэм фэгъэхьыгъэ тхыгъэр я 8-рэ нэкіубгъом ит.

Зигъо Іофыгъохэм атегущы агъэх

Пэжьапкіэм итын, Іофшіэнымкіэ фитыныгьэхэр мыукьогьэнхэм япхыгьэ Іофыгьохэм, джащ фэдэу
хэбзэіахьхэмрэ угьоинхэмрэ афэгьэхьыгьэ хэбзэгьэуцугьэр зэрагьэцакіэрэм альыпльэрэ республикэ ведомственнэ комиссием зичэзыу зэхэсыгьоу тыгьуасэ иіагьэр
зэрищагь Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэу
Къумпіыл Мурат.

пае хэбзэlахьэу къаlукlэрэр нахь макlэ зыкІэхъугъэм лъапсэу иІэр ары апэрэ Іофыгьоу зэхэсыгьом кънщаіэтыгьэр. Мыщ фэгъэхьыгъэу къэгущы агъ федеральнэ хьакъулахь къулыкъум АРмкІэ и ГъэІорышІапІэ ипащэу Елена Матвеевар. Ащ къызэриІуагъэмкІэ, 2014-рэ илъэсым щылэ мазэм и 1-м ехъулІзу мыщ фэдэ хэбзэІахьхэр къэзытын фэе организацие ыкІи унэе предприниматель 45-рэ яучет хэтых. ЗэкІэмкіи ахэм япчъагъэ 60 мэхъу, ау 15-мэ зи федэ къамыхьэу е Іоф амышІэу къагъэлъагъо. 2012-рэ илъэсым егъэпшагъэмэ, блэкІыгъэ илъэсым мы хэбзэlахьхэм къакlэкlуагъэу зэхэубытэгъэ бюджетым ихьэгъэ ахъщэр сомэ миллион 85,5-кІэ, е фэдищкІэ, нахьыбэ хъугъэ. Ау чІыпІэ бюджетхэм арагъэхьэгъэ хэбзэlахьхэр сомэ миллиони

ЧІычІэгь баиныгьэхэр къычІахынхэм е хэбзэІахьэу къаІукІэрэр нахь макІэ кізхъугъэм льапсэу иІэр ары апэрофыгьоу зэхэсыгьом къыщаІэтыгьэр. Ыщ фэгъэхыгьэу къэгущыІагъ феральнэ хьакъулахь къулыкъум АРыгіз и ГъэІорышІапІэ ипащэу Елена атвеевар. Ащ къызэриІуагъэмкІэ, 14-рэ илъэсым щылэ мазэм и 1-м ъулІзу мыщ фэдэ хэбзэІахьхэр къэпын фэе организацие ыкіи унэе предыпацы и продукциер нахь макІ. Ащ лъапсэу фэхъугъэр ыпшъэкІэ зигугъу къэтшІыгъэ чІычІэгь баиныгъэхэр ыкІи мы продукциер нахь макІ. Ащ лъапсэу фэхъугъэр ыпшъэкІэ зигугъу къэтшІыгъэ чІычІзгь баиныгъэхэр ыкІи мы продукциер нахь макІ. Ащ лъапсэу фэхъугъ нахь макІ. Ащ лъапсэу фэхъугъ зигугъу къэтшІыгъ чІычІзгь баиныгъэхэр къычІахыхэрэм продукциер нахь макІ. Ащ лъапсэу фэхъугъ зигугъу къэтшІыгъ чІычІзгь баиныгъэхэр ыкІи мы продукциер нахь макІ. Ащ лъапсэу фэхъугъ зигугъу къэтшІыгъ чІычІзгь баиныгъэхэр ыкІи мы продукциер нахь макІ. Ащ лъапсэу фэхъугъ зигугъу къэтшІыгъ заигугъу къычІахыхэрэм япчъагъ къызэрэщыкІагър ыкІи мы продукциер нахь макІ. Ащ лъапсэу фэхъугъ зигугъу къэтшІыгъ заигугъу къычІзть заигугъу къэтшІыгъ заигугъу къычІзтыр нахь макІ. Ащ лъяпсъ зигугъу къэтшІыгъ заигугъу къэтшІыгъ заигугъу къычІзты заигугъу къэтшІыгъ заигугъу къятшІыгъ заигытър заигугъу къятшІыгъ заигугъу къятшІыгъ заигугъу къятшІыгъ заигугъу къятшІзгъ заигугъу заигугъу заигугъу заиги заигугъу заигугъу заигугъу заигугъу заигугъу заигугъ

— Мыщ фэдэ зэзэгъыныгъэхэм къыдалъытэрэ лъэныкъохэр, пшъэрылъхэр зымыгъэцакІэхэрэм, джащ фэдэу чІычІэгъ баиныгъэхэр къычІахынхэмкІэ юфшІэныр мэзищым къыкІоцІ езымыгъэжьэгъэ организациехэм ыкІи предпринимательхэм лицензиехэр аІыхыжьыгъэнхэр хэбзэгъэуцугъэм къыделъытэ. Нэужым мыщ фэдэ фитыныгъэ икІэрыкІзу къыдэпхыжьынымкІз гумэ-

кіыгъуабэ къызэрэуцущтыр зэкіэми къагурыіон фае, — къыіуагъ Къумпіыл

ГъогурыкІоным ишапхъэхэр зыукъохэрэм атыралъхьэрэ тазырхэр къаlыхыжьыгъэнымкІэ гумэкІыгьоу къэуцухэрэм афэгьэхьыгьэу къэгущыІагь АР-м финансхэмкІэ иминистрэу Долэ Долэтбый. Ащ къызэриІуагъэмкІэ, 2013-рэ илъэсым мыщ фэдэ тазырхэм къакlэкlогъэ сомэ миллион 62,3-рэ республикэ бюджетым къихьагъ. 2012-рэ илъэсым мыщ фэдэ иуахътэ егъэпшагъэмэ, а пчъагъэр процент 43,7-кІэ нахыыб. Ахэм уагъэрэзэнэу щыт, ау гъогурыкІоным ишапхъэхэр зыукъохэрэр къэзыгъэлъэгъорэ видео ыкІи сурэт атезыхырэ камерэхэм яшІуагьэкІэ бюджетым къихьэгъэ ахъщэр сомэ миллиони 4,4-рэ мэхъу ныІэп. БлэкІыгъэ илъэсыр пштэмэ, шапхъэхэр зыукъуагьэхэм тазырэу атыралъхьагъэр зэрыт тхьэпэ 33403-рэ къафыратхыкІыгъ, ащ щыщэу 14883-р ары ныІэп къапщыныжьыгъэр. Мы гумэкІыгьор дэгьэзыжьыгьэным пае АР-м финансхэмкІэ ыкІи хэгьэгу кІоці ІофхэмкІэ иминистерствэхэм, хьыкум приставхэм, нэмыкі къулыкъухэми язэпхыныгъэ нахь гъэпытэгъэныр, гъогурыкІоным ишапхъэхэр зыукъохэрэм атыралъхьэгъэ тазырхэр игъом къапщыныжьыныр агурыгъэІогъэныр мыщ дэ-

жьым пшъэрылъ шъхьаlэу зэрэщытхэр министрэм къыlуагъ. Мыщ епхыгьэу нэужым къэгущыlагъэхэми ащ дырагъэштагъ.

— Гъогухэм атет видеокамерэхэм япчъагъэ нахьыбэ шlыгъэным тынаlэ тет. Сыда пlомэ мыщ фэдэ пкъыгъо зыдэщыт гъогухэм, урамхэм къащыхъурэ хъугъэ-шlагъэхэр бэкlэ нахь макlэх. Ащ фэдэ пшъэрылъ къытфигъэуцугъ АР-м и Лlышъхьэу Тхьакlущынэ Аслъан. Къуаджэхэу Гъобэкъуаерэ Лъэустэнхьаблэрэ адэжь мыщ фэдэ видеокамерэхэр ащыдгъэуцунхэу джырэ уахътэм проектнэ-сметнэ документациехэр тэгъэхьазырых, ыпэкlэ къызэрэщыхэзгъэщыгъэу, ахэм яшlогъэшхо къызэрэкlощтым щэч хэлъэп, — къыlуагъ АР-м и Правительствэ и Тхьаматэ.

Зэхэсыгъом хэлэжьагъэхэр нэмык Іофыгъохэми ахэплъагъэх, ащ япхыгъэу унашъохэри ашІыгъэх.

ТХЬАРКЪОХЪО Адам.

Адыгэ Республикэм и Ліышъхьэрэ Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинетрэ лъэшэу гухэкі ащыхъоу Адыгэ Республикэм и Ліышъхьэ иупчіэжьэгъоу Черниченко Михаил Николай ыкъом фэтхьаусыхэх икіалэ игъонэмыс зэрэхъугъэм фэші.

Красногвардейскэ районым ипащэу Тхьэлъэнэ Вячеслав илъэсэу икІыгъэм Іофэу зэшІуихыгьэхэм зэхэсыгьом хэлэжьагьэхэр ащигьэгьозагьэх. Ащ къызэрэхигъэщыгъэмкІэ, 2013-рэ илъэсыр хъугъэ-шІэгъэ зэфэшъхьафхэмкІэ баигъэ, Іофыгьоу зэшІуахын альэкІыгьэри макІэп. Апэрэу сомэ миллиардым ехъу зыосэ промышленнэ продукциер районым къыщыдагъэкІын алъэкІыгъ. 2006-рэ илъэсым а пчъагъэр сомэ миллиони 100-м шІокІыщтыгъэп.

Аужырэ илъэс 30-м къыкІоцІ къэхъухэрэм япчъагъэ зидунай зыхъожьыхэрэм анахьыбэ апэрэу зэрэхъугъэм зыпкъ ит нэшанэ зиІэ псэукІэ районым зэриІэр къеушыхьаты.

Мэкъумэщ хъызмэтым ылъэныкъокІэ икІыгъэ илъэсым районым гъэхъэгъэшІухэр зэришІыгъэхэр ащ къыІуагъ. ГъэрекІо хъызмэтшІапІэхэм лэжьыгъэу къаугъоижьыгъэмкІэ республикэм пэрытныгъэ къыщыдахыгъ. Пынджым илэжьыни яшъыпкъэу ыуж ихьажьыгъэх. 2013-рэ илъэсым пынджыр гектар 1127-мэ ащалэжьыгь ыкІи гурытымкІэ гектар пэпчъ центнер 49-рэ къырахыгъ, 2012-рэ илъэсым егъэпшагъэмэ, центнери 8-кІэ ар нахьыб. Былымхъуным ылъэныкъокІи гъэхъэгъэ дэгъухэр яІэх, техникакІэри зэрагьэгьотыгь. Мыщ фэдэ гьэхьагьэхэр зышlыхэрэм къэралыгьо Іэпыlэгьур къызэрэзыфагъэфедэрэр район администрацием ипащэ къыхигъэщыгъ. Федеральнэ ыкІи республикэ бюджетхэм ащыщэу гъэрекІо сомэ миллион 71-рэ Красногвардейскэ районым ихъызмэтшІапІэхэм субсидиеу къафатІупщыгъ, езыгъэжьэгъэкІэ фермеритфымэ грантхэр къаратыгъэх. Арэу щытми, унэе предприятие зиlэхэм япчъагъэ нахь макlэ зэрэхъугъэр гумэкІыгьохэм зэращыщыр пащэм къыІуагъ.

Инвесторхэр Красногвардейскэ районым къещэлІэгъэнхэм фэшІ Іофыгъоу зэшІуахыхэрэм нэужым район пащэр къатегущывагъ. Экономикэм хэхъоныгъэхэр езыгъэшІырэ обществэу пшъэдэкІыжьэу ыхьырэмкІэ гъунэпкъэ гъэнэфагъэ зиІэу «Тепличный комплекс «Велес» зыфиюу 2013-рэ илъэсым гъэфэбэпіэ комбинат районым къыдэзышІыхьагъэм бэкІэ зэрэщыгугъыхэрэр ащ къыІуагъ.

Къоджэ псэупІэхэм афэгъэзэгъэ сэупіэ-коммунальнэ хъызмэтым иіофшІэн зэрэзэхищагъэм гумэкІыгъуабэ хэр зэрэщыІэхэр къыІуагъ. къызэрэпыкІыгъэр, 2013-рэ илъэсым пащэм къыхигъэщыгъ. Ащ лъапсэу япчъагъи зэрэхахъорэр гумэкІыгъошхоу

фэхъугъэу къыгъэнэфагъэр тарифхэр зэрэціыкіухэр, псырыкіуапіэхэр, котельнэхэр, нэмык псэуалъэхэри жъы дэдэ зэрэхъугъэхэр арых. Районым ит фэтэрхэмрэ нэмык объектхэмрэ хэушъхьафыкІыгъэ гъэфэбапІэхэм япхыгъэу Іоф ашІэнэу джы агъэпсыгъ. Мыш фэдэ шІыкІэм къуаджэу Хьатикъуаи тырагъэхьанэу щыт.

Джащ фэдэу лэжьапкІэм ылъэны-

щыт, — къыхигъэщыгъ КъумпІыл Мурат. — Ащ идэгъэзыжьын ыуж титын фае. Джащ фэдэу экономикэм хэхъоныгъэхэр езыгъэшІыщт инвесторхэр районым нахыыбэу къызэрешъущэлІэщтхэм шъунаІэ тетын фае. Мэкъумэщ хъызмэтым ыкІи унэе сатыум зягъэушъомбгъугъэным фэгъэхьыгъэ къэралыгъо программэхэм районым щыпсэухэрэр нахьыбэу ахэлэжьэнхэ фае.

Гъэтхапэм и 14-м Красногвардейскэ районым инароднэ депутатхэм я Совет ия 22-рэ зэхэсыгьоу, джащ фэдэу Кощхьэблэ районым инароднэ депутатхэм я Совет ия 17-рэ зэхэсыгъоу щыІагъэхэм ахэлэжьагъ Адыгэ Републикэм и Премьер-министрэу Къумпіыл Мурат.

Район пащэхэм зэфэхьысыжьхэр къашІыгъэх

къокІэ чІыфэ зэратемылъым, гъэсэныгъэм игъэкІэжьын епхыгъэ федеральнэ программэм къыдыхэлъытагъэу районым ит гурыт еджапІэхэм ыкІи кІэлэціыкіу іыгъыпіэхэм гъэцэкіэжьынэу

Тхьэлъэнэ Вячеслав -Красногвардейскэ район администрацием ипащ.

арашІылІагъэхэм, Іэмэ-псымэу къащэфыгъэхэм Тхьэлъэнэ Вячеслав ягугъу къышІыгъ. Урысые Федерацием и Президент пшъэрылъэу къафишІыгъэм диштэу лэжьапкіэр къызэраіэтыгьэр, кіэлэегъаджэхэм гурытымкІэ сомэ мин 21-м ехъу, кІэлэпІухэм сомэ мин 14-м ехъу джы къызэрахьырэр ащ къыІуагъ, гумэкІыгьоу къзуцухэрэри къыхигьэщыгьэх.

АР-м и Премьер-министрэу КъумпІыл Мурат районым ипащэ иІофшІэн осэшІу къыфишІыгъ. БлэкІыгъэ илъэсхэм ялъытыгъэмэ, районым хэхъоныгъэхэр зэриІэхэр къыхигъэщыгъ. Арэу щытми, анаІэ зытырагъэтын фэе лъэныкъо-

— Къэхъухэрэм япчъагъэ хэхъуагъэахэм чІэнэгъэшхохэр зэрашІыгъэхэр ми, сабыеу зидунай зыхъожьыхэрэм

Джащ фэдэу псэупІэхэм ягъэкъэбзэн нахь шъуна!э тежъугъэтымэ ишlогъэшхо къэкІощт.

Район администрацием ипащэ имызакъоу, къоджэ псэупІэхэм япащэхэри, хэбзэухъумакІохэри зэгъусэхэу гьогухэм къатехъухьэрэ хъугъэ-шІагъэхэм ахэкІуадэхэрэм япчъагъэ нахь макІэ шІыгъэным ыуж зэритынхэ фаехэр Премьер-министрэм къыхигъэщыгъ. ЦІыфхэр зыгъэгумэкІырэ упчІэу лъэмыджхэм ягъэтэрэзыжьыни ыуж зэритхэр зэхэсыгъом къекІолІагъэхэм КъумпІыл Мурат къариІуагъ.

Іофтхьабзэм ыуж «Кубаньэнергосбыт» зыфиlорэ хъызмэтшlапlэм икъутамэу Красногвардейскэ районым къыщызэІуахыгъэм КъумпІыл Мурат щыІагь. Аужырэ шапхъэхэм адиштэрэ унакізу къатитіу хъурэр къыплъыхьагь, Іоф щызышІэхэрэм гущыІэгъу афэхъугъ.

Мы мэфэ дэдэм Кощхьэблэ районым инароднэ депутатхэм я Совет ия 17-рэ зэхэсыгьоу щыІагьэми АР-м и Премьер-министрэ хэлэжьагъ. Кощхьэблэ район администрацием ипащэу Хьамырзэ Заур икІыгъэ илъэсым Іоф зэришІагьэм къызэрэугьоигьэхэр щигьэгъозагъэх. 2013-рэ илъэсым къыкlоцІ районым социальнэ-экономикэ хэхъоныгъэу ышІыгъэхэм ар къатегущыІагъ. ИкІыгъэ илъэсым хэбзэІахьхэм ыкІи ащ ямыпхыгъэ федэу районым ибюджет къихьагъэр сомэ миллиони 170-рэ мин 465-рэ мэхъу, гухэлъэу яlагъэм ипроценти 101,6-м ар кІэхьэ.

Районым исхэм Іофшіапіэ ягъэгъотыгъэнымкІэ зэшІуахыгъэр макІэп. 2014-рэ илъэсым щылэ мазэм и 1-м ехъулізу ціыфхэм Іофшіапіз языгъэгьотырэ Гупчэм иучет нэбгырэ 343-рэ хэтыгъ, 2013-рэ илъэсым икъихьагъум елъытыгъэмэ, а пчъагъэр нэбгырэ 61-кІэ нахь макІэ хъугъэ. ИкІыгъэ илъэсым нэбгырэ 210-мэ loфшlaпlэ арагъэгъо- *гъэх.*

тыгь, Іоф зымышІэрэ нэбгырэ 54-мэ егьэджэнхэр афызэхашагьэх. Общественнэ ІофшІэнхэм нэбгыри 136-рэ ахэлэжьагъ. Кощхьэблэ районым лэжьапкІэм итынкІэ чІыфэ зэрэтемыльыр, лэжьапкіэм гурытымкіэ процент 13 зэрэхэхъуагъэр ыкІи ар сомэ мин 17,8-м зэрехъугъэр районым ипащэ къыхигъэ-

Къэбзэныгъэм ылъэныкъокІэ зэшІуахырэри макіэп, шіыхьафхэр ренэу зэхащэх. Ошіэ-дэмышіэ Іоф къэмыхъуным анаІэ тет. Псыр къыдэмыкІыным елыхпк мехнестепнет дехамен имы пэшІорыгъэшъ Іофтхьабзэхэр зэхащагъэх.

Ыпэрэ илъэсхэм гъэстыныпхъэм

ылъэныкъокІэ чІыфэу къатефагъэхэм ядэгъэзыжьын ыуж зэритхэр, ащ щыщэу сомэ миллион 27-рэ атыжьын зэралъэкІыгъэр Хьамырзэ Заур къыхигъэщыгь. Район администрацием бэджэндэу ытыгьэ чыгу Іахьхэм къакіэкіогьэ сомэ миллион 16-м ехъу район бюджетым 2013-рэ илъэсым къихьагъ.

Мэкъумэщ хъызмэтым ылъэныкъокІи хэхъоныгъэу яІэхэм районым ипащэ къащыуцугъ. Программэ зэфэшъхьафхэм зэрахэлажьэхэрэр къыlуагъ. Районым иэкономикэ изытет уигъэрэзэнэу щыт. Ащ хэхъоныгъэхэр ышІынхэм инвесторхэр фэюрышеэх. Сомэ миллион 300-м ехъу инвестициеу район бюджетым ахэм къыхалъхьагъ. Ащ инахьыбэр къэзытІупщыгъэр гъэстыныпхъэ шхъуантІэр къычІэзыщэу пшъэдэкІыжьэу ыхьырэмкІэ гъунэпкъэ гъэнэфагъэ зиІэ обществэу «Южгазэнерджи» зыфиlорэр ары.

АР-м и Премьер-министрэу КъумпІыл Мурат Кошхьэблэ районым ипащэ зэшІуихыгьэм осэшІу къыфишІыгь. Гъэхъагъэу иІэхэм къащымыуцоу, амалэу ІэкІэлъхэр районым ыгъэфедэнхэ зэрэфаер КъумпІыл Мурат къыІуагъ. Экономикэм хэхъоныгъэхэр ышІынхэм джыри нахъ лъэшэу анаlэ тетыным, медицинэм ылъэныкъокІэ гумэкІыгъоу къэуцухэрэр дагъэзыжьынхэ, цІыф къызэрыкІохэм зэрифэшъуашэу медицинэ ІэпыІэгъу арагъэгъотыным ыуж зэритынхэ фаер къыхигъэщыгъ.

ПІАТІЫКЪО Анет.

Сурэтхэр Іэшъынэ Аслъан тырихы-

ГЪЭТХАПЭМ И 17-р — АДЫГЕИМ ИПАРЛАМЕНТАРИЗМЭ и МАФ

Фитыныгъэмрэ шъхьафитыныгъэмрэ

2012-рэ илъэсым мэкъуогъум и 20-м Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм ыштагъ хэбзэгъэуцугъэу «Мэфэкі ыкіи шіэжь мафэхэм яхьыліагь» зыфиіорэр. Ащ егъэнафэ гъэтхапэм и 17-р Адыгэ Республикэм ипарламентаризмэ и Мафэу. Ащ лъапсэ фашіыгъ 1992-рэ илъэсым гъэтхапэм и 17-м Адыгэ Республикэм и Апшъэрэ Совет иапэрэ сессие гъэтхапэм и 17-м июфшіэн зэрэригъэжьэгъагъэр. Ар Адыгеим ипарламентаризмэ льапсэ фэхъугъ.

Адыгеим джырэ итарихъ ихъугьэ-шІэгьэ тхыгьэ 1992-рэ илъэсым игъэтхапэ и 17-р апэрэ парламентым июфшІэн зыригъэжьэгъэгъэ мафэу хэхьагъ. ТарихъымкІэ илъэс тюкІыр пІэлъэ кіэкі ныіэп. Ау а піальэр Адыгеим ипарламентаризмэ хэхъоныгьэ егьэшІыгьэнымкІэ мэхьанэшхо зиІэ лъэхъанэу хъугъэ. УрысыякІэм а лъэхъаныр икъэгъэзэпІэ кІэкІэу ыкІи ищыІэныгъэ тапэкІэ зэрэгъэпсыгъэщтым ипІалъэу щытыгь.

Хэбзэгъэуцу къулыкъоу Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэр цІыфхэм ялІыкІо шъыпкъэу щыт къулыкъоу республикэм итарихъ хэуцуагъ.

Адыгэ Республикэм ипарламентаризмэ зэрэуцугъэм тарихъэу пылъым къыфэбгъэзэжьын хъумэ, хэбгьэунэфыкІын плъэкІыщт адыгэхэм япарламентаризмэ ылъапсэ лІэшІэгъу чыжьэхэм къызэращежьэрэр. Мэхьэнэ шъхьа!э зи!э общественнэ-политическэ Іофыгъохэр зэкІэри зыхэлэжьэхэрэ Советэу (Хасэу) анахь Іушхэр ыкІи лъытэныгъэ зыфашІырэ цІыфхэр зыхэтыгъэхэм щызэшІуахыщтыгъэх. Черкесием хэхьэрэ шъолъыр пстэуми якуп пстэухэр хэбзэгъэуцу зэlукlэхэм ахэтыгъэх. Депутат пэпчъ

унашъоу ашІыщтыр пхыримыгъэкІын фитыныгъэ иІагъ. Пстэуми зыдырагъаштэкІэ ары ныІэп унашъо ашІыгъэкІэ залъытэщтыгьэр. Ащ фэдэ социальнэ гъэпсыкІэр ищыкІагъэу зыкІыщытыгъэр хэбзэгъэуцугъэм пстэуми политическэ шъхьафитыныгъэ къаритэу ыкІи ащ ыпашъхьэ зэкІэри щызэфэдэхэу гъэпсыгъэным фэшІ. Пкіэнчъэп ныіа гущыіэу «Хасэр» Адыгэ Республикэм и Парламент ыцІэ зэрэхагъэхьагьэр. Ащ къегьэльагьо ыпэкІэ щыІагьэхэм тарихъ шІушІагьэу яІэм уасэ зэрэфэтшІырэр, лІэужхэм якІэнхэр зэлъыгъэІэсыжьыгьэнхэу зэрэщытыр, лъэпкъ шэн-зэхэтык эхэр зэрагъэпсы-

Хэгьэгум игьэІорышІэн исистемэу ыкІи хэбзэгъэуцугъэр зэкІэми анахьышъхьэу гъэпсыгьэу парламентаризмэр гьэпытэгъэным ыкІи хэхъоныгъэ егъэшІыгъэным зэкІэри фаех. Мыщ дэжьым парламентаризмэм шІуагъэу къытырэр зэлъытыгьэр хэбзэгьэуцугьэу аштэхэрэм ядэгъугъ ары. Зыщыдгъэгъупшэ хъущтэп хэбзэгьэудедефик выфадар гъунджэм фэдэу зэрарытлъагъорэр. Парламентым изэlyгъэкІэгъу пстэуми ядепутатхэм лыко хабзэм иинститут агъэпсыгь, хэбзэгьэуцу ІофшІэныр зэхашагъ.

Адыгэ РеспубликэмкІэ мэ-уцугъэхэу экономикэ, социальнэ, общественнэ-политическэ щы-ІакІэр зыгъэІорышІэрэ норматив правовой актхэр аштагьэх ыкІи аштэх.

Депутат корпусым ІофшіэнымкІэ ІэпэІэсэныгъэу хэлъым, -ышифа уестынетысть мехфыцы рэм, къэралыгъо ыкІи муниципальнэ къулыкъухэм зэпхыныгъэшІоу адыриІэм яшІуагъэкІэ шэпхъэшІухэм адиштэу хэбзэгьэуцугьэхэр егьэхьазырых, хэбзэгьэуцу политикэр къэралыгьом ыгьэнэфэрэ стратегическэ гухэлъхэм, республикэм щыпсэурэ социальнэ куп зэфэшъ--шидь мехеальноалиошк мехфаах тэу зэхагъэуцонхэ алъэкІы.

Непэ республикэ хэбзэгъэуцу системэр цІыфхэм яфитыныгъэхэм ыкІи яшъхьафитыныгъэ, лъэпкъхэм абзэхэм, якультурэ, социальнэ-политическэ зыпкъитыныгъэу обществэм хэлъым, къэралыгъо хабзэм икъутэмэ пстэуми яюфшіэн зэдиштэу гъэпсыгъэным ягарант шъхьа!эу щыт.

Адыгэ Республикэм ипарламентаризмэ и Мафэ пае хэбзэгъэуцу хабзэм илъэгэпІэ пстэуми ядепутатхэм, лъэпкъыбэмэ ялыкоу Адыгеим щыпсэухэрэм сыгу къыздеlэу сафэгушlо, псауныгъэ пытэрэ мамыр щы-ІакІэрэ шъуиІэу Адыгэ Республикэм хэхъоныгъэ ышІыным шъуфэлэжьэнэу, шюу щыю пстэур къыжъудэхъунэу шъуфэсэю.

ІЭЩЭ Мухьамэд. Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхьаматэ игуадз.

ТКЪОШ РЕСПУБЛИКЭМ

Унэгъо Іужъухэм чэмхэр къафащэфых

«Чэм зиlэ унагъом гъэщ имылъэу хъурэп», alo адыгэхэм. Къэбэртэе-Бэлъкъар Республикэми ар щащыгъупшагъэп ыкіи сабыибэ зиіэ унагьохэу къуаджэхэм ащыпсэухэрэм чэмхэр къафащэфынхэу тыраубытагъ. Ащ фэдэ ІэпыІэгъукІэ унэгьо Іужьухэр зыгьэгушіонхэу зыгу къэкіыгъэр республикэ кіэлэціыкіу фондым ипащэхэр ары.

-

Республикэм щыкlорэ акциеу «Сабыибэ зэрыс унагьо пэпчь — чэмы» зыфиlорэм къызэрэдилъытэу, псэупіэ зэфэшъхьафхэм адэс унэгьо 52-мэ чэмхэр афащэфыгъахэх.

Чэмыр хэти ежь-ежьырэу къыхехы, фондым шіушіэ ахъщэу къыфакіорэм щыщ мылъкукІэ ар къащэфышъ, унагъом къыраты. Илъэсищ охъуфэкІэ акциер зэхэзыщагъэхэр чэмыр зэраlыгъым ыкlи изытет лъэплъэх. Ар унагьоу зэратыгьэм ыщэжьын фитэп, къыщамыгъакІэу чэмыр аІыгъын фае.

(Тикорр.).

ПЕНСИЕХЭМКІЭ ФОНДЫМ **ШЪУЩЕГЪЭГЪУАЗЭ**

Зы отчет зэикІым ехьылІагъ

2014-рэ илъэсым иа 1-рэ мэзищ палъэ къыщыублагъзу страховой тынхэр зытыхэрэ организациехэм зы Шэпхъэ зэикіым тегъэпсыкіыгъэу ОПС-м ыкіи ОМС-м апае къалъытэгъэ ыкІи атыгъэ страховой тынхэмрэ нэбгырэ телъытэ персонифицированнэ учетым тегъэпсыкІыгъэ къэбархэмрэ зэдатыщтых.

Ащ тетэу агъэпсыгъ отчетхэр нахь тыгъошюу шыгъэным ыкІи ПФР-м Іоф зэрэдашІэрэр нахь ІэшІэхэу гъэпсыгъэным фэші. Арэущтэу агьэпсызэ, отчет зэикіым 2014-рэ ильэсым:

- нэбгырэ телъытэ къэбархэм къащагъэлъагъорэп страховой тынхэу атыгьэ ахъщэр зыфэдизыр;
- 2014-рэ илъэсым къыщыублагъэу страховой ыкlи накопительнэ Іахьхэр хэмыушъхьафыкІыгьэхэу зы документ зэикІым страховой тынхэу атыгьэхэр къыщагьэлъагьох;
- страховать ашІыгьэ цІыфыр ныбжьымкІэ зыхэхьэрэ купыр, гражданствэр къыдалъытэзэ страховой ыкІи накопительнэ Іахьхэр ыкІи пенсиехэр ятыгьэнхэм шІыкІзу иІэр персонифицированнэ учетым пылъ къэбархэм ялъытыгъэу Урысыем

ПенсиехэмкІэ ифонд ыгъэнэфэщт:

— страховой тынхэмкІэ чІыфэхэр ыкІи 2010 — 2013-рэ илъэсхэмкІэ ахэр къэлъытэжьыгъэнхэр къэгъэлъэгьогъэныр;

Шъуашэм иедзыгъуакІзу 2.4-м къегъэнафэ ІофшІэным амалэу иІэхэм уасэ зэрафашІыгьэм къыгьэльэгьуагьэм ельытыгьэу хэгъэхъожь тарифхэмкІэ страховой тынхэр тыгъэнхэм нэшанэу иІэхэр.

Шъошэ зэикіым тетэу отчетхэр тыгъэнхэм страховой тынхэр зытыхэрэм амал къареты атыгьэ страховой тынхэмрэ страховать ашіыгьэ ціыфхэм нэбгырэ тельытэ къэбарэу апылъхэмрэ зэтемыфэныгъэ ахэмылъэу отчетхэр атынхэу.

Шэпхъакіэр ПФР-м исайтрэ фэшіыкіэ гъэпсыгьэ бухгалтер системэхэмрэ къарыхьагъ.

Хэукъоныгъэ хэмылъэу отчетыр зэрэгьэпсыгьэр уплъэкlугьэным фэші комплекс программэ зэикі агъэфедэшт. Зэхэгьэуцуакіохэр игъусэхэу Пенсиехэмкіэ фондым гъэтхапэм ціыфхэм Іофшіэн язытыхэрэм программэр ыпкіэ хэмыльэу алъагьэіэсыщт. Ахэр ПФР-м исайт ыкІи электроннэ сервисэу «тынхэр зытыхэрэм иунэе кабинет» зыфиюрэм къарыхьащтых.

> Пенсиехэмкіэ фондым и Адыгэ республикэ Къутамэ ипресс-къулыкъу.

Тхьамафэм нэбгырэ 88-рэ

Адыгэ Республикэм цІыфхэм ІофшІэн ягъэгьотыгьэнымкІэ икъэралыгьо къулыкъу и Гъэlорышlaпlэ тхьамафэ къэс зэфэхьысыжьхэр ышІыхэзэ зыфэгьэзэгьэ ІофшІэным ехьылІэгьэ уплъэкІунэу зэхищагьэм къызэригьэлъэгьуагьэмкІэ, гьэтхапэм и 5-м къыщыублагъэу и 14-м нэсырэ палъэм Іофшіэн зимы!эхэм япчъагъэ республикэм юф зыш!эн зылъэк!ынэу исхэм япроцент 1,3-м шlокlыгъэп. А пlалъэм къыкlоці Гъэ-ІорышІапІэм къепхыгъэ учреждениехэм ІофшІэн зимыІэу атхыгъэхэр нэбгырэ 88-рэ. А пчъагъэм щыщэу нэбгыри 9-р Іофшіапіэхэр зэрэзэфашіыжырэм е Іутхэр нахь макіэ зэрашіыхэрэм къыхэкізу къыіуагъэкіыгъэх. Мы піалъэм ехъулізу учетым хэтхэм япчъагъэ нэбгырэ 2690-рэ мэхъу. Тхьамафэм къыкіоці нэбгырэ 85-рэ учетым хагъэкіыжыыгъ. Зыціэ къетІогьэ ГъэІорышІапІэм уплъэкІун ІофшІэныр лъегьэкІуатэ. СЭХЪУТЭ Нурбый.

Псым зыкъиІэтыным ищынагъо щы!

ГидрометеорологиемкІэ ыкІи тыкъэзыуцухьэрэ дунаим имониторингкІэ Адыгэ республикэ гупчэм къызэритыгъэмкІэ, 2014-рэ илъэсым гъэтхапэм и 18-м ичэщ лъэшэу къызэресыщтым ыкІи къызэрещхыщтым къахэкІэу псыхъоу Пшызэ хэльэдэжьырэ псыхьохэм, Краснодар краим икъыблэ-къокіыпіэ пъэныкъокІэ щыІэ псыхъохэм ыкІи Адыгэ Республикэм ипсыхъохэм щынэгъо шапхъэхэм анэсэу зыкъаlэтын алъэкlыщт.

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэр лъэшэу гухэкІ щыхьоу Адыгэ Республикэм и ЛІышъхьэ иупчІэжьэгьоу, Урысые политикэ партиеу «Единая Россия» зыфиюрэм и Тхьаматэу Д.А. Медведевым иобщественнэ приемнэу Адыгэ Республикэм щыІэм ипащэу Черниченко Михаил Николай ыкъом фэтхьаусыхэ икlалэ игьонэмыс зэрэхъугьэм фэшl.

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм льэшэу гухэкі щыхъугь апэрэ, ятіонэрэ, ящэнэрэ зэіугьэкІэгъумкІэ Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет -Хасэм идепутатыгъэу Григорянц Рубен Анушаван ыкъом идунай зэрихъожьыгъэр ыкІи щымыІэжьым иунагъорэ и ахьылхэмрэ афэтхьаусыхэ.

ІЭНЭ ХЪУРАЕР

Мы уахътэм щыІэкІэ пчэгум анахь къиуцуагъэр мобильнэ сотовэ зэпхыныгъэу цІыфыбэм агъэфедэрэр ары. Мафэ къэс мобильнэ телефонхэр зы-Іыгьхэу, зыгьэфедэхэрэм япчъагъэ нахьыбэ мэхъу. Арышъ, ащ епхыгъэ фэlo-фашlэхэр зэхэугуфыкІыгъэу пшІэнхэр ыкІи бгъэцэкІэнхэр узыухъумэу щыт. Хэти телефон осапкІзу ытырэм зыкъигъэшъыпкъэжьыныр апэрэ. Ащ фэlорышlэх Федеральнэ законхэу «О связи» ыкІи «О защите прав потребителей» зыфиІохэрэр.

Ау цІыфэу мобильнэ телефоныр зыгъэфедэхэрэр тхьаусыхэхэу къыхэкІы: зэпхыныгъэр дэи, зэпэуты угущыІэзэ е о узэрэфаеу зыфэпшІырэм улъы-Іэсырэп. Ащи изакъоп, гущы-Іэгъу имыфагъэхэу, зэрэхъурэри къэшІэгъуаеу ахъщэр «ашІураутэуи» бэрэ къыхэкІы. Шъыпкъэ, операторхэм ащкІэ ренэу ушъхьагъу-телъхьапІэ яІ, гумэкІыгъор а пстэумкІэ телефоныр зием къыфэнэ. Джа пстэумэ яльытыгьэу, гьэфедэкІэ шІыкІэхэмкІэ шІэныгъэхэр ягъэгъотыгъэным, телефоным ціыфхэм нахь хэшіыкі фыряізу Іофыр гъэпсыгъэным телъытэгъагъ мы Іэнэ хъураер.

Іофтхьабзэм хэлэжьагъэх Адыгэ РеспубликэмкІэ щэфакІохэм яфитыныгъэхэр ухъумэгъэнымкІэ ыкІи цІыфым ищы-ІакІэ нахьышІу хъуным лъыплъэнымкІэ республикэ ГъэІорышІапІэм ипащэу Сергей Завгороднер;

Роспотребнадзорым Адыгэ РеспубликэмкІэ и ГъэІорышІа-

«Тителефон фитыныгъэхэр **ДГЪЭПЫТЭЩТЫХ»**

ЩэфакІохэм яфитыныгъэхэр къэухъумэгъэнхэм и Дунэе мафэ ипэгъокізу гъэтхапэм и 13-м, 2014-рэ ильэсым Адыгэ Республикэм итхыльеджапіэ щызэхащэгьэгьэ іэнэ хьураем телефон фитыныгъэхэр гъэпытэгъэнхэр темэ шъхьаюу пхырыквыщтыгъ. юфтхьабзэм гухэлъ гъэнэфагъэу и агъэр республикэм ис цыфхэм телефон гъэфедэнымкіэ ящыкіэгъэ шіыкіэамалхэр ыкІи шіэныгъэхэр ягъэгъотыгъэнхэр ары. Къэбар зэдэюрышюнымкю Программэ шапхъэхэм къызэрэдалъытэу, зигъо юфыгьомкіэ зэхэсыгьор Роспотребнадзорым **АР-мкіэ и Гъэюрышіапіэрэ Лъэпкъ тхылъеджа**піэмрэ зэдагьэхьазырыгь.

хэр ухъумэгъэнымкІэ иотдел ипащэу Къэрдэнэ Рэщыдэ, Къыблэ Федеральнэ округымкІэ Роскомнадзорым и ГъэІорышІапІэ икъутамэу Адыгэ Республикэм щыІэм ипащэу Алек-

пІэ щэфакІохэм яфитыныгъэ- сей Старковыр, ОАО-у «Вымпелком» и Мыекъопэ къутамэ иІэшъхьэтетэу Андрей Масленниковыр, Краснодарскэ филиалэу ОАО-у «Вымпелым» июрисконсульт-экспертэу Ирина Иглинар, Роспотребнадзо-

Аулъэ Бэллэ къэгущыіэ.

рым Адыгэ РеспубликэмкІэ и ГъэІорышІапІэ испециалист-экспертэу Светлана Анпилоговар, ахэм анэмыкіхэри.

Зигъо ІофыгъомкІэ Іэнэ хъураем къырагъэблэгъагъэх Мыекъопэ къэралыгъо технологическэ университетым ифакультет зэфэшъхьафхэм ястудентхэр, тхылъеджэхэр, культурэм ыкІи тхылъеджапІэм яІо-

Іофтхьабзэу «Тителефон фи-

Мафэ къэс мобильнэ телефонхэр зыІыгъхэу, зыгъэфедэхэрэм агъэ нахьыбэ мэхъу. Арышъ, ащ епхыгъэ фэlо-фашlэхэр зэхэугуфыкІыгъэу пшіэнхэр ыкіи бгъэцэкіэнхэр узыухъумэу щыт.

тыныгьэхэр дгьэпытэщтых!» зыфијорэр къызэјуихыгъ ыкји зэрищагь Лъэпкъ тхылъеджапІэм техническэ ыкІи экономическэ литературэмкІэ иотдел исекторэу къэбар гъэфедакІэм фэгъэзагъэм ипащэу Аульэ

«Тиапэрэ мэфэкІ цІыкІу» зыфиюрэ гущынэ кнэкнэу къэбар гъэфедэкІэ Гупчэр зызэхащагъэр илъэси 5 мы мафэм зэрэхъурэм фэгъэхьыгъэр ащ къышІыгъ. Сотовэ зэпхыныгъэр ар зыгъэфедэрэ цІыфхэмкІэ нахь гурыІогъошІу-Іэрыфэгъу шыгьэным Іоф зэрадашІэрэр къыІотагъ. Мыхьо-мышІагъэ къыхэмыхьэу, телефоныр гъэфедэгьэнымкіэ хэти ищыкіэгьэ шіэныгъэ-гъэсэныгъэр зэрэрагъэгьотырэр Бэллэ къыІуагъ. АщкІэ къулыкъу зэфэшъхьафхэр Іэпы-Іэгъу къызэрафэхъухэрэр къыкІигъэтхъыгъ. Гупчэм иІофшІа-

ЦІыфэу мобильнэ телефоныр зыгъэфедэхэрэр тхьаусыхэхэу къыхэкіы: зэпхыныгъэр дэи, зэпэуты угущы эзэ е о узэрэфаеу зыфэпшІырэм улъыІэсырэп. Ащи изакъоп, гущыІэгъу имыфагъэхэу, зэрэхъурэри къэшіэгъуаеу ахъщэр «ашІураутэуи» бэрэ къыхэкіы.

гъэ къыраютыкі у гъэпсыгъагъэх слайд-программэу «Центр потребительской информации НБ РА — пять лет работы» ыкІи тхыль къэгъэлъэгьонэу «Потребительские знания — обществу» зыфилохэрэр. Илъэси 5-у Гупчэр зылажьэрэм къыкІоцІ Роспотребнадзорым испециалистхэм телефонхэр зыгъэфедэхэрэм яфитыныгъэхэм афэгъэхьыгъэу упчІэжьэгъу гьогогъу 300-м нахыыбэрэ зэрафэхъугъэхэр Аулъэм хигъэунэфыкІыгъ. Гупчэм тапэкІи мобильнэ зэпхыныгъэмкІи, нэмык щы акі этэнык тохэмкІи цІыфхэм яфитыныгьэхэр зэхэугуфыкІыгъэу ягъэшІэгъэнхэмкІэ Іоф зэришІэщтыр къы-Ivагъ.

Іэнэ хъураем хэлэжьагъэ пэпчъ анахь зыфэгъэзагъэм елъытыгъэу ыкІи къэуцурэ упчІэхэм япхыгъэу хэти ишІошІ къыриІотыкІыгъ, цІыфым сыдым фэгъэзагъэми ифитыныгъэхэр ышІэнхэ, зыфежьэгъэ ехнеІи дехестынеІш еілмыфоІ зэрэфаер кlагъэтхъыгъ. lофтхьабзэм хэлэжьагъэхэр зыгъэгумэкІыхэрэ упчІэу къатыгъэхэм джэуапхэр арагъэгъотыгъ, сыдигъуи ІэпыІэгъу къафэхъущт къулыкъухэм ыкІи специалистхэу зызфагъэзэн алъэкІыщтхэм ашагъэгъозагъэх.

МАМЫРЫКЪО Нуриет. Сурэтхэр Іэшъынэ Аслъан тырихыгъэх.

Тыгу рихьэу теплъыгъ

Бзылъфыгъэхэм я Мафэ ехъулІэу культурэм и Унэу Пэнэжьыкъуае дэтым Мыекъуапэ къытфикІыхи концерт къатыгъагъ. Къуаджэм дэс цІыфхэр хьакІэхэм лъэшэу ащыгушІукІыгьэх, ягуапэу къэгъэлъэгъонхэм яплъыгъэх.

Зэхахьэр зэрищагъ тикlасэу Беданыкъо Замирэ. Барцо Руслъан орэд дахэхэр къытфијуагъэх, пщынэм къыригъаlo зэхъум «къыгъэгущыlэу» къыпшъуигъэшІыщтыгъэ. Уджыхъу Марет зэхищэгъэ кlэлэцыку театрэу «Щыгъыжъыем»

хэтхэм лъэшэу тыгу къыдащэягъ. Ахэм сценкэ щхэнхэр къашІыгьэх, усэхэр къаІуагьэх. Нэужым адыгэ къэшъо зэфэшъхьафхэр къэшъуакІохэм къашІыгъэх. Шъуашэу ащыгъыгъэхэм ядэхагъэ нэр піапихэу, дахэу зызэрагъазэрэм уагъэгушхощтыгъ. Беданыкъо Замири орэд къытфијуагъ. Концертыр заухым зэкІэ ащ хэлэжьагъэхэр сценэм къытехьэхи бзылъфыгъэхэм я МэфэкІыкІэ къафэгушІуагьэх. Джыри къытфэкІонхэу тагъэгугъуагъ.

Синыбджэгъоу Джармэкъо Кимэ ипхъорэлъф ціыкіоу Азамат «Щыгъыжъыем» хэт, ащ лъэшэу тыщыгушјукјэу тепльыгь. Къоджэдэсхэм пчыхьэзэхахьэр зэрэрекІокІыгьэр агу рихьыгьэу рыгущыІэхэзэ яунэхэм якІужьыгъэх.

Мы Іофтхьабзэм кІэщакІо фэхъугъэхэм, ащ хэлэжьагъэхэм «тхьашъуегьэпсэу» ясэю. ТапэкІи нахьыбэрэ чылэ цІыкіухэм адэс ціыфхэр джащ фэдэу агъэгушохэзэ ашынэу тэгугъэ.

ХЪУТ Якъуб. Іофшіэным иветеран.

Адыгэ Makb

ТИГУМЭКІЫГЪОХЭР

ІофшІэным иветеранхэм социальнэ билетхэу мазэ къэс къащэфыхэрэм ауасэ 2014-рэ илъэсым къыщегъэжьагъэу Адыгэ Республикэм щызэблахъугъэп. Соми 145-кіэ ахэр къащэфыщтыгъэх. Щылэ мазэм Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет ыштэгъэ унашъоу «О месячной стоимости социального проездного билета на проезд в городском пассажирском транспорте» зыфиюрэм къызэрэдильытэрэм тетэу мэзаем и 1-м къыщегъэжьагъэу троллейбусхэмрэ автобусхэмрэкІэ зекіорэ ветеранхэм апае социальнэ зещапкіэр соми 180-рэ хъугъэ.

Талон 40-р тищыкІагъэп

Билет уасэм изакъоп зэблэхъугъэ хъугъэр. Троллейбусыр къыхэзыхыхэрэм соцбилетыр, мазэм телъытэгъагъэмэ, джы зэрагъэфедэшъущтыр мэфэ 20-м къыкlоці. Ащ нэмыкіэу, билетхэм талон 40 зырыз къарагъэгъусагъ. Ахэр ленти 4 мэхъух, тхылъыпІэ пІуакІэм хэшІыкІыгъэх, нэжъ-ІужъхэмкІэ гъэфедэгъуаех. Аущтэу зыкlашІыгъэр къызгурымыІуагъэр бэдэд. Джащ фэдэу мазэм мэфи 10 зыкІыпаутыгъэри, ащ емылъытыгъэу уасэм къызкІыхэхъуагъэри зыми къариюрэп.

Мы Іофыгъор бэмэ анэсышъ, бэ тегущыІэрэри. ІофшІэным иветеранхэм билет уасэм къазэрафыхагъэхъуагъэр агъэшІэгъуагъ, агуи къеуагъ. Уасэм нахьи нахь гухэк ащыхъугъ зигъашІэ ызыныкъо е инахьыбэ хабзэм Іоф фэзышІагъэхэм нэмыкІхэм ялыягъэу къазэранэсыгъэхэр.

Апэрэ мазэм социальнэ билетхэр зыщэфы хабзэу къалэм дэсхэм япроцент 20 фэдизым ахэр къызіэкіагьэхьагьэп. Ари, ежьхэм къызэраюрэмкіэ, диспетчер къулыкъум зэрэкІогъахэхэм пае нахь, ашІэщтыгьэмэ, кІощтыгьэхэп. ЯтІонэрэ мазэм, гъэтхапэм, соцбилетхэр зымыщэфыгьэ ветеранхэм япчъагьэ инэу къыщыкІагъ.

Мафэ къэс мыщ фэдэ гумэкІыгъохэм общественнэ транспортым уащырехьылІэ: билетыр зэрябгъэлъэгъурэм нэмыкІэу джы талоныри яптынышъ,

къызэІатхъынэу щыт, нэжъ-Іужъхэм ахэр зэрашІомыкІодынхэу ахъщалъэхэм адалъхьэх, хъэдэнхэм акІоцІащыхьэх. Талон 40-м икъэштэни, ащ къызэрэпыпчыщтыми уахътэр ехьы, нэжъ-ІужъхэмкІэ ар къин. Билетхэр зыщэрэр къышъхьащыт, ежьыр мэгумэкІы, цІыфхэр къяжэх, уахътэу ахьырэри кlыхьэлыхьэ мэхъу.

Мы Іофыгьом цІыф жъугьэхэр тегущыІэх. Ветеранхэм гъэзетхэм, къэлэ администрацием, прокуратурэм зафагъазэ. Илъэс 88-рэ зыныбжьэу, иІофшІэн джыри зымыгъэтІылъыжьыгъэ лІыжъэу редакцием къэкіуагъэм къеіуатэ:

— Билетым ыуасэ къызэрэхэхъуагъэм нахьи нахьыбэу сызгъэгумэк Іырэр талон 40-р зэкІэкІэтэкьоу къызэрепхьакІын фаер ары. Гупсэфэп, унэм къиунэхэми хъурэп. Сэ сшъхьэк Іэ билет уасэм джыри сомэ 50 къыхагъэхъуагъэми стынэу сыхьазыр. Шъхьаем, зэкІэми Іоф ашІэрэп ныІа, пенсионерхэр ахъщэ ІэпыІэгъу макІэу къаратырэр ары зэрыпсэухэрэр. Талонхэр имыгъусэу соцбилетыр изакъоу къэтщэфы ашІыжьыгъагъэмэ дэгъугъэ.

Зыныбжь хэкІотагъэу, зизакъоу псэурэ бзылъфыгъэр мэтхьаусыхэ:

— Социальнэ билетым игъусэ талон күпыр мэфищэ нахь сымыгъэфедэу згъэк одыгъэ. Укіомэ, ятіонэрэуи къыуащэщт заюм, сыкіуи ятюнэрэуи къэсщэфыгъ. Джы къыкІэлъыкІорэ мазэм соцбилетри талонхэри къысамыщэжьыщтхэмэ сш Іэрэпышъ, сэгумэкІы. Сыда зэрэтищык агъэхэр талонхэр? Билетыр ядгъэлъэгъути, троллейбусым титІысхьэщтыгь, бгъуитІумкІи ар гупсэфыгьэ.

- Мэзаем соми 180-кІэ къэсщэфыгъэ соцбилетыр мэфипшІ зэрэзгьэфедагьэр. КъэнагъэхэмкІэ гъэтхэпэ мазэм сызекІон сыфимытэу къыса-Іуагь, талонхэр зэрэсІыгьыхэзэ, ахъщэ лъыстынышъ, джыри зы билет къэсщэфынэу хъугъэ. Ар сшІотэрэзэп. Соцбилетым ыпкІэ лъысти къэсщэфыгъахэмэ, ащ къызэрэдилъытэу, уцугьо 40 згъэфедэн сызкІыфимытыр сыда? — **ею ыцІэ** къэзымыюгъэ бзылъфыгъэм. - Хэта сэ сцІэ зищыкІагьэр, ащ мэхьанэу и р? Сэ сизакьоп ащ фэдэ къызщышІыгьэр, ахъщэ лые е ахъщэ икъу тиlагъэмэ, соцбилетым тенэцІыщтыгъэп.

Ахэм язакъоп, талон пчъагъэу билетым игъусэхэм ягугъу къэзышІыгъэр бэ. Нэжъ-Іужъхэу соцбилетыр къащэфыным пае фэгъэкІотэныгъэхэр зыфашІы--ег еамехеслыностионы мехест рэщытын фаем екІоліакізу фыряІэмрэ къыраІотыкІых. Талонхэр зэкІэ умыгьэфедагьэхэмэ, къыкІэлъыкІорэ мазэми ахэм къарыпкіухьашъунэу ашіынэу, билетым кlyaчlэ зиlэр мэфэ 20-мэ зэрэхъурэр, мазэрэ емыжэхэу, мэфэ 20 пэпчъ къаращэнэу, ау талонхэр имыгъусэжьынхэу къыкІэлъэІух.

«Сэ соцбилет къаlызымыхыхэрэм сащыщ, общественнэ транспортым сызит ысхьэкІэ, ащ билет къыщысэщэфы, ащ фэдэ амал си І. Ау соми 145-м ветеранхэм афыхэбгъэхъоныр емыкly». — elo А. Петрухинам. «Гъогу осэ т/эк/умкІэ яшІуагъэ къытэкІыщтыгъэти, кІэгъожьыгъэнхэ фае. Илъэс 40-м къыщыкІэу Іоф зышІагъэм ветеран тхыль къыратырэп. ФэгъэкІотэныгъэу къытфашІырэр мыиныгъэми, ар къэтылэжьыгъэ шъыпкъэу щыт. Ащ къызэренэцІыжьыгьэхэр тэрэзэу сфэющтэп». — elo И. Даурым.

Іофшіэным иветеранэу, ау джыри Іоф зышіэрэ Зэфэс Т. къыІуагъэми узэгупшысэн

- юфшюным иветеранэу юф зышІэрэмрэ зымышІэжьэу унэм исымрэ гъогум зэрэтехьэхэрэ пчъагъэр зэфэдэп. Сэ мэфэ 20-рэ сыкъызэрек юк Іыщт талонхэр сэухыхэшъ, мэфи 10-м билетхэр сэщэфых. Нэжъ-*Іужъхэми талон 40 (мэфэ* 20-м тегьэпсыхьагьэу) къаратышъ, ызыныкъо е ызыщанэ нахьыбэ агъэфедэрэп. Сыда мы Іофыр икъоу зыкІызэхамыфыгъэр?

Апэрэ мазэм, мэзаем, соцбилетыр зыщэфыхэрэм япчъагьэ къыщыкІэгьагьэмэ, гьэтхапэм ахэм япчъагъэ къыхэхъуагьэмэ, мэлылъфэгъуми хъущтыр къэшІэгъуаеп.

Билет уасэр къызэраІэтыгъэм нахьи ІофшІэным иветеранхэм нахь къахэзыгъэ агъэр нахь гъот макІэ зиІэхэу, Іофи зымышІэжьыхэрэм зэрафэмысакъыгъэхэр ыкІи ахэм ачІыпІэ иуцонхэу агу къызэрэмыкІыгъэр ары.

Мы Іофыгъом федэ къыхьыщтми къэшІэгьуае, ау шъхьакІуи, гузэгъабгъи къызэрэхэкІыгъэр гъэнэфагъэ. Билет уасэу къаІэтыгъэм къыщагъэкІэжьынэу цІыфхэр щыгугъыхэрэп, ау талон 40-у мазэ къэс къаратыхэрэм арашІэщтым егупшысэнхэ фае.

ЦІыфыбэ къэзыгъэбырсырыгъэ соцбилетым ыуасэрэ талонхэр ащ къызэрарагъэгъусэхэрэмрэ къулыкъу зэфэшъхьафхэри, министерствэхэри, прокуратурэри, автотранспортнэ организациехэри тегущыІэх, ахэр зыхэлэжьэгъэхэ зэlукlэгъуитlу къалэм щыкlогъах.

ЦІыф куп зэфэшъхьафхэр республикэм социальнэу къыщыухъумэгъэнхэм пае шыкіэзекІуакІэу зытехьагьэхэм гьэнэфагьэу джыри зэхъокІыныгъэхэр ищыкІагъэх, ахэм кІэух зэфэхьысыжь джыри афэхъугъэгоп. Ащ ущигъэгугъын ылъэкІыщт нахьышІум ылъэныкъокІэ Іофыр зэшІохыгъэ хъуным.

ШЪАУКЪО Аслъангуащ.

01-м КЪЕТЫ

Шапхъэхэр шъумыукъох

Мы илъэсыр къызихьагъэм щегъэжьагъэу гьогогьу 11-рэ машіом Мыекьуапэ зыкъыщиштагь, тхьамык агьохэм зи ахэк юдагьэп, зы нэбгырэ шъобжхэр тещагъэ хъугъэ.

ГущыІэм пае, 2014-рэ илъэсым мэзаем и 27-м машІом къалэу Мыекъуапэ иурамэу Курганнэм тет унэм зыкъыщиштэгъагъ. Гъэтхапэм и 7-м урамэу Железнодорожнэм тет къыкІэнэгъагъ. Гъэтхапэм и зыкъиштагъэу зышъулъэгъукІэ,

8-м машІом къалэу Мыекъуапэ ичІылъэ унэхэм ащыщ зыкъыщиштэгъагъ.

МашІом зыкъимыштэнымкІэ шапхъэу щыІэхэр икъоу къыдэшъулъытэнхэу, лъэшэу шъуунэм ишъхьаныгъупчъэ машІо сакъынэу тышъолъэІу. МашІом

псынкі эу мэшіогъэкіосэ къулыкъум телефонэу 01-мкІэ макъэ ежъугъэlу.

МашІом зыкъимыштэным епхыгъэ ІофыгъохэмкІэ, джащ фэдэу мэшІогьэкІосэ къулыкъум иІофышІэ хабзэр ыукъозэ мытэрэзэу къызэрэжъудэзекІуагъэмкІэ къалэу Мыекъуапэ телефонэу **56-80-78-мкіэ** е къалэу Ростов-на-Дону телефонэу **240-66-10-мкІэ** шъуафытеон шъулъэкІыщт.

Мэш югъэк юсэ къулыкъум иинспекторхэу С. ДАВЫДОВ, Ф. АУЛЪ.

УПСАУНЭУ УФАЕМЭ

Арэущтэу къыхегьэщых народнэ медицинэм сэнэе (смородинэ) плъыжьымрэ шіуціэмрэ. Мыхэр, мэркю льэпкьхэр зэкіэ пштэмэ, псауныгъэмкіэ анахь шіуагъэ къэзытыхэрэм ащыщых. Сэнэе шіуціэр ары етіани нахь агъэлъапІэрэр.

Сыда мыхэр народнэ медицинэм зэригъэфедэхэрэр?

Сэнэе плъыжьыр

Мыщ икуашэ илъэгагъэкІэ метрэрэ ныкъорэм нэсы. Мы маркІом льыр шіэхэу мыпціэнымкіэ ишіуагьэ къэкlo, инфарктым ыкlи инсультым ціыфым защиухъумэнымкіэ амалышlоу народнэ медицинэм елъытэ. Пектиновэ веществоу сэнаем хэльхэм яшІуагъэкІэ атеросклерозым ущеухъумэ. Сэнаем псэу къыкІафырэм (сокым) плъыр-стырыр къызэ-

утэкІыгъэхэр (анахьэу кІэлэцІыкІухэр) ешъонхэ фае, ащ лъыр еукъэбзы, пкіантіэ къыуегъэхы... Лъы макіэ зыкіэтхэри (малокровиер) ащ ешъохэмэ, ишіуагъэ къэкіо.

<u>Шъуфэсакъ!</u> Зинэгъу е зикіэ– тый узыхэрэм, шіум ыгъэгумэкіыхэрэм, зилъ жъажъэу пціэхэрэм сэнэе плъыжьым ипс агъэфедэ хъущтэп.

ІэзэкІэ амалэу иІэхэр

Гу-лъынтфэ узхэр

Народнэ медицинэм мы узхэм агъэгумэкІыхэрэмкІэ федэу еІо сэнэе плъыжь джэмышхышъхьэм псы гъэжъогъэ стэчан кІапкІэу, ар мэучъыІыфэ щыбгъэтэу, а псым нэужым уешъозэ пшІымэ. Зэешъогъу пэпчъ стэчанныкъо ипшъущт, шхэгъухэм азыфагу тебгьафэзэ.

Пкъышъолыр уукъэбзыным фэш

Сэнэе плъыжьым ытхьапэхэу грамм 20 пштэнышъ, псы гъэжъогъэ стэчан кІэпкІэщт. Ар зыучъыІырэм ыуж узыжьынышъ, джэмышхышъхьэ тlурытloy мафэм щэгьогогьо уешьощт.

ШІэхэу опшъымэ, узхэм уапэуцужьын умылъэкіырэмэ, угу къэмакіэмэ

Мы зэпстэумкІи ишІуагъэ къэкІо сэнэе плъыжьым къыкІэфыгъэ псым. Мафэ къэс зы стэчан изэу ащ фэдэ псым уешьозэ пшІымэ, зэхапшІэу пкІуачІэ къыхэхьощтэу elo народнэ медицинэм.

ІэзэкІэ амалэу иІэхэр

Витаминыр имыкъуныр (авитаминоз)

Сэнэе джэмышхышъхьитІум псы стэчан кІэпкІэнышъ, мэшІо макІэм тетэу такъикъи 5-м къытебгъэжъощт. Ар нэужым зы сыхьатрэ щыбгъэтыщт. Узыжьынышъ, стэчанныкъо зырызэу мафэм щэгъогогъо уешъощт, маркloy хэльыри пшхыщт.

Сэнэе шіуціэр

Мы мэркіо лъэпкъым цІыфым ипсауныгъэкІэ шІуагьэу хэльымкІэ, Іэзэкіэ амалэу иіэхэмкіэ анахь агъэлъапІэхэрэм ащыщ. Витамин зэфэшъхьафыбэ зэрэхэлъым ишІуагъэкІэ, уз зэмылІэужыгъохэм яІэзэгъэнымкІэ народнэ медицинэм

щагъэфедэ. Ащ псэу кіэтыр кіочіаджэ хъугъэ ціыфымкІэ лъэшэу федэ, сабыйхэри рагъашъох. Мэкъэ чан, зыпкъ ит мэкъэ тэрэз цІыфым иІэным фэшІ сэнэе шІуцІэм къыкІэфыгъэ псыр бэрэ ыгъэфедэн фае.

Шъуфэсакъ! Сэнэе шіуціэм ипс лъэшэу фэсакъынхэ фае лъынтфэ кіоціым ит лъыр мапціэу щытымэ, «тромбоз» зыфаюрэ узыр зијэхэр. Ар (сокыр) амыгъэфедэмэ нахышІу инфаркт, инсульт зијагъэхэм.

Мафэм щэ уешъощт сэнэе

Нэгъуетэныр (гастритыр)

шІуцІэм ипс къыкІэфыгъакІэ стэчаным ызыщанэ

Лъыр макіэу зыкіэтхэм

Лъыр бгъэбаинымкlэ, ар нахьыбэ пшІынымкІэ сэнэе плъыжьыр амалыш*l*оу щыт. Ащ пае зигъо дэдэ хъугъэ мы мэркю лъэпкъым фэдэу килограмми 5 пштэнышъ, шъоущыгъу грамм 400 — 800-м хэбгъэкіухьащт умыщытіэу ыкіи ар мэшіо макіэм тебгъэуцонышъ, сыхьат-сыхьатрэ ныкъорэм тебгъэтыщт. Ащ къыкІэкІырэ псыр ары узэшъощтыр.

Косметикэм **зэрэщагъэфедэрэр**

Нэгушъом дагъэ къыхэкІымэ

Сэнэе ппъыжьым къыкІэфыгъэ псым щыщ щайджэмышхым изымрэ кІэнкІэпсымрэ дэгъоу зэхэбгъэк Іухьэхэу нэгушъом щыпфэзэ пшІымэ, ар нахь

фыжьы мэхъу, къеукъэбзы.

*** Іэбжыбым из сэнаем къыкІэфыгьэ псымрэ картоф крахмал джэмышхышъхьэмрэ зэхэбгъэк Іухьанхэшъ, нэгушъом щыпфэщт, такъикъ 15 — 20-м тебгъэлъыщт.

Нэгушъор пхъашэу, «гъолагъэу» щытмэ

Мы мэркіо лъэпкъым щыщ тіэкіу дэгьоу пщытІэнышъ, зы джэмышхышъхьэ къыхэпхыщт. Ар хэбгьэкІухьащт е щатэм, е щхыум, е кефирым (нэгушъом фикъун фэдизым). Дэгъоу ар нэгушъом щыпфэнышъ, такъикъ 15 — 20 фэдизрэ тебгъэлъыщт, нэужым псы фабэкІэ тептхьак Іык Іыжьыщт.

Лъыдэкіуаер, атеросклерозыр

Псы стэчаным хэбгъэхъощтых сэнэе шІуцІэм къыкІэфыгъэ псым щыщэу зы стэчаным ызыпліанэ ыкІи шъоу джэ-

мышхышъхьэ. Ахэр дэгьоу зэхэбгъэкlухьанхэшъ, мафэ къэс щэгьогогьо уешъозэ пшІыщт.

Чыихъыр (ангинэр)

Мы маркіом къыкіэфыгъэ псым хэбгъэ-ХЪОНЫШЪ ПСЫ КЪЫзэрыкІо фэбэ тІэкІу, чыим ибгъэчъы-

Косметикэм зэрэщагъэфедэр**э**р

Мы лъэныкъомкІэ сэнэе шІуцІэм шІогъэ шъхьа І эу хэльэу народнэ медицинэм къыхигъэщырэр нэгушъор «жъы хъуным» зэрэпэуцурэр, ар къызэриухъумэрэр, зэригъэдахэрэр ары.

*** Сэнэе шІуцІэм ипскІэ гъэшъокІыгъэ бзыуцыфыр (е салфеткэр) теплъхьащт тхьакІыгьэкІэ нэгушьом ыкІи такъикъ 15 — 20-м тебгъэльыщт. Нэужым птхьакІынышъ, ІэплъэкІ шъабэм псыр ребгъэшъущт (умылъэкlэу) ыкlи зыгъэушъэбырэ крем дэгъоу щыпфэщт.

*** Маркlop дэгъоу пщытlэнышъ, шъоум хэбгъэкІухьащт (2:1). Ар нэгушъом щыпфэщт. Такъикъ 15-м зытельырэм ыуж псы фабэкІэ тептхьакІыкІыжьыщт.

Пскэныр, макъэр икІыгъэмэ

Мы маркІом ипсырэ шъоущыгъурэ зэхэбгъэк Іухьанхэшъ (1:10), джэмышхышъхьэ тlypытloy мафэм щэгъогогьо *vешъощт*.

НэкІубгьор зыгьэхьазырыгьэр ЖАКІЭМЫКЪО Аминэт.

Подагрэр, шъоущыгъу узыр

Сэнэе шІуцІэм ытхьэпэ гьэу-ШКЪОИГЪЭ ДЖЭМЫШХЫШЪХЬЭМ ПСЫ гъэжъогъакІэр стэчаным изэу кІэпкІэнышъ, сыхьатныкъорэ шыбгъэтышт. Нэужым узыжьынышъ, стэчанныкъо зырызэу мафэм 4 — 5 уешъозэ пшІыщт.

Жэкіоці етагъэр (стоматитыр)

Псы къызэрыкіомрэ сэнэе шіуціэм къык Іэпфыгъэмрэ, зэфэдизэу зэхэпкІэнхэшъ, чэзыу-чэзыоу жэкіоціым дэбгъэчъыхьэзэ пшіыщт.

लक्षक लक्षक लक्षक लक्षक लक्षक लक्षक लक्षक लक्षक लक्षक

2014-рэ илъэсэу тызыхэтым, жъоны-гъуакіэм и 21-м, Кавказ заор заухыгъэр илъэси 150-рэ мэхъу. Охътэ мымакіэми тешіагъэр а зэо мэхъаджэр тпэчыжьэ хъурэп, ащ фэгъэхьыгъэ гукъэкіыжьхэр, Кіубэ Щэбанэ зэритхэу, «джыри тыгу щэшхэх».

Ащ ыпкъ къикізу, ціыфыбэмэ яшіоигъоныгъэ къыдилъытэзэ, «Адыгэ макъэм» иредакцие рихъухьагъ «Кавказ заор заухыгъэр илъэси 150-рэ зэрэхъурэм ипэ-

гъокі» зыфиюрэр зию рубрико къызокуихыноу ыкки ащ тарихъым, политологием, литературом, фольклорым апылъ шюныгъоложьхом яюфшагъохор къыщыхиутынхоу. Кавказ заор зоо мохъаджоу зорощытыгъор, адыго хогъогури льопкъыри зорекюдылюгъохор догъоу тошю. Ахом ябгъукюгъуай. Ау гъозетым къытфатхоромо тызоращыгугъырори тыкъызоряджорори льохъаныр зыфодагъор нахь куоу къагъольогъоноу, зоо мохъаджом къыкюныгьэхэу непэ нэс тыгу зыгьэузэу тапашьхьэ щыт юфыгьохэм язэшюхынкю юпыю хьущт амалхэр кьагьэунэфынхэу, шъыпкъэр ыльапсэу льэпкъ зэгурыюныгьэр щыюныгьэм щыгьэпытэгьэнымкю юубытыпю хьунхэу ары. Рубрикэр къызэм тигьэзетеджэхэм ыкм тхыльеджэхэм дэгьоу зэльашюрэ тхакюу, Америкэм щыпсэоу Натхьо Къадыр ипьесэу «Цыфыгьэр лыгьэ шапхъ» зыфиюрэмкю. Шъукьеблагь.

Апэрэ къэшІыгъу

Хъырцыжъыкъо Алэм ихьакіэщ. Ащ ыкІыб, уІабэмэ уатеІэбэнэу къыпщыхьоу, зэпэшІэтхэу къушъхьэ фыжьыбзэхэр къыщэлъагъох, ау а сатырым кіэльырыт къушъхьэ лъхъанчэхэм Іугьо Іужьу коренхэр адэуаех. Хъырцыжъыкъо Алэмрэ Иналыкъо Шэуджэныжъымрэ адыгэлі зэкіужьхэу, щыухьэ цыехэр ащыгъхэу, лыгьэрэ хэбзэшхорэ зэрахэльыр къахэщэу, хьакіэщым къехьэхэшъ, мыхъыжъэхэу, Іашэу апыльхэр — кІэрэхьо тіурытіу ыкіи шхонч, къамэ, сэшхо зырыз — зыпахых, дэпкъым пальэх. Къэсэйрэ Щахьибэрэ — Хъырцыжъыкъо Алэм ихьакІэщ пщэры-. хьэ кlалэу lутхэм — къумгъан-лэджэнхэр хьакіэщым къырахьэхэшъ, ліитіум зарагьэтхьакіы, зарагьэльэкіыжьы. Етіанэ щыпс-піэстэ іанэ къырахьэ. Иналыкъо Шэуджэныжъэу жантіэм дэсым ыпашъхьэ рагъэуцо. Щахьибэ хьакіэщым екіыжьы, Къэсэй зэкіэкіо, пчъэм пэблагъэу мэуцу лізу къэкіожьыгъэмэ зыфаехэ щы Іэмэ афиш Іэнэу. Хъырцыжъыкъо Алэм ицые гъуапэхэр дещаехэшъ, Шэуджэныжъым пэчіынатізу Іанэм пэтІысхьэ.

Алэр: Гухахъоу ошх, ныбджэгъушlур. Бисмилахь. Еблагъ.

Шэуджэныжъыр: Тихэку къибэнэгъэ пыим тызэрэтекіон кіуачіэ Тхьэм къытет. Мамырныгъэрэ псауныгъэрэ тащемыгъакі, щыіэкіэ дахэ зэритыгъэмэ ащыщ теші. Бисмилахь. (Шхэзэ шъхьаныгъупчъэм еплышъ, ышъхьэ ыгъэсысызэ): Сыд тхьамыкіагъуа тызыхэтыр? Олъэгъуа мо къушъхьэ чапэм къыщытэджырэ іугъо шіуціэжъхэу уашъом дэуаехэрэр?! Гъэнэфагъэу урысыдзэм джыри адыгэ чылэ куп егъэсты.

Алэр: Арыба, синыбджэгъу, тыкъыз-хэхъухьагъэри, егъашІэм тызыхэтыри, джы непэ тыкъызыхэкІыжьыгъэри!

Ау Тыркуем «адыгэ чlыгухэу хы Шlуцlэ lушъомрэ Пшызэрэ азыфагу илъыр къыплъэхэсэнэ» ыlуи Урыс пачъыхьэм къызыриlуагъэм къагу, илъэсипшlым къехъугъэу, заом зэпыу иlахэп. Ткъош къэбэртаехэу илъэсишъэ заулэ хъугъэу фэзэуагъэхэу, фэлэжьагъэхэр зэтриукlэхи, заорэ узырэ къялыгъэхэр зэбгырифхи, яхэгъэгу зэхитхъуи, кlахэхэмкlэ тэри джы лъэпсэгъэкlодыр къыддиублагъ.

Шэуджэныжъыр: Олахьэ, боу тхьа-гьэпцізу ыкіи жъалымау мэзекіохэм мы урысхэр. Еплъ ахэм ашіагьэм: къзбэртаехэмрэ кіахэхэмрэ ткіуачіз зэхэтлъхьан тымылъэкіыным пае Псыфабэ дэжь, тэ ти Псыфабэп, Бештукіз щыіэр ары зыфасіорэр, хьалыкіз тіоу тыщызэгуиутыгь. Пшызэ тигъунапкъзу, къзбэртаемэ чіыгу бащэ аіыгъзу, ахэм ягъунэгъумэ алэжьын икъун чіыгу зэрямыіэр зилажьэр къзбэртаехэр арзу Урысыем ыіуи, ахэм ащыщхэр къакъомыуцонхэу, къадэмызэонхэу ышіыгъ, бэ къапигъзуцужьыгъэри.

Алэр: Къэбэртаехэу адыгэмэ ядауш чыжьэу зыгъэlугъэхэу, уай-уай языгъэlуагъэмэ ятетыгъо Ермол инэралым щыухыгъ.

Шэуджэныжъыр: Олахьэ бэслъынэйми зи къаримыгъэлыгъ. Ткъош абадзэхэр піони, зэрефапэх, унэрэ бгъагъэ шіыгъорэ имыфэхэзэ, аужым, гъэм алэжьыгъэр Іуахыжынэу игъо имы-

НАТХЬО Кьадыр

Кырыгыр

Кыры

Кырыгыр

Кырып
Кырыгыр

Кырын

Кырыгыр

Кыр

хэтхэр:

- 1. Къэмгъаз (убых Алэціыкіу)
- 2. Хъырцыжъыкъо Алэр
- 3. Иналыкъо Шэуджэныжъыр
- **4. Урыс генералыр** (Инэрал Джынапціэр, Кіэпсэшхо Пакіэр)
- 5. Къырымызэкъу (къумал)
- **6. Катерина** (генералым ыпхъу. Ащ адыгэхэр зэреджэхэрэр Катрин)
- 7. Макъэр
- 8. Къэсэй (пщэрыхьэкІо кІал)
- 9. Щахьиб (пщэрыхьэк ю к ал)
- 10. Ешэкъо Зэчэрый
- **11. Гощсым** (Ешэкъо Зэчэрые игуащ)
- **12. Василь** (адыгэмэ гъэры ашlи къахэнэжьыгъэ урыс солдат)
- **13. Адэм** (Ешэкъо Зэчэрые игъу-
- нэгъу Хьамтэхъу Нахъо ыкъу)
- 14. Даут (Ешэкъо Зэчэрые игъу-

- нэгъу Хьагъур ХьатІыхъу ыкъу) **15. Барина** (Щыпщэ Хьазраилэ ыпхъу, Къэбэртае къикІыгъэ
- пшъэшъэ хьакI) **16. Гощан** (ШыупакІохэм япхъу,

 Нэтхъуаджэ къикІыгъэ пшъэшъэ

 хьакI)
- **17. Фыжь** (пщынау, Унэрэкъомэ япхъу)
- **18. Синэ** (орэды ly, Тыркуаомэ япхъу, Шапсыгъэ къик lыгъэ пшъэшъэ хьак l)
- **19. Лан** (Хъуажъ Темыр ыпхъу, дэнбзэным фэlаз)
- **20. Сипсэ** (Чэмышъо Пшъэк ыхьэ ыпхъу, дышъэ, тыжьын идэн-хэдык l-хэм афэ laз)
- **21. Лэу Мыхьамэт** (пщыхэкІ, урысыдзэм офицер инэу хэт, урыс генералым ицыхьэш Іэгъу)
- 22. Шъэгъур (адыгэ къумал).

фэхэзэ, егъэкощых, зэ къэбэртаемэ акlэкlещых, зэ къапэlуедзэх.

Алэр: Кlэкlэу къэпlон хъумэ, нахыжъышlур, чэзыур къызынэсыгъэр тэры, Пшызэ, хьау Лабэ къызэпырыдзыгъэхэр арых.

дзыгьэхэр арых.

Шэуджэныжьыр: Къэбэртаемэ тызэрадеlагьэм фэдэмэ тэ тызэрэзэдеlэжьыщтыр, тэри псынкlэу тиlоф зэрашlэщтым щэч хэмылъхь. (Зэпыугъу). Ар сэlо шъхьай, сыдэущтэу тызэдеlэжьыщта абдзахэхэмрэ шапсыгъэ-нэтхъуаджэхэмрэ азыфагу пытэпlэ шъолъырхэр къыдишlыхьагъэхэмэ. Аужым, хы Шlуцlэ lушъор пытапlэхэмкlэ зэхилъэхьагъэмэ, егъашlэм тызыгъашхэрэ, тызыфапэрэ чlыпlэмэ тякlолlэжьын тымылъэкlынэу ышlыгъэмэ.

Алэр: Арэп, ныбджэгъушlур, Тыркуем сыда иlофэу къытхэлъыгъэр Урысыем тыритынэу? А лъэпакомэ зэгорэм тыряягъа? Ямыер ата?

Шэуджэныжъыр: «ПІэ дагъэмэ

пшъхьэ щыфэжь» адыгэмэ зыкlаlуагъэр джары. Тэр-тэрэу тилъэпкъ иlофхэр зетымыфэхэмэ, нэмыкl лъэпкъымэ тэ тызэрафэщт. Ары дунаир зэрэгъэпсыгъэри, зэрэрекlокlырэри.

Адыгэмэ жьогьо пшlыкlутlу ныпыр заштагьэм ыуж Адыгэ хэгьэгу гьэпсын lофхэр нахь псынкlэу рекlокlынхэм тыщыгугьыгь, ау а lофым пыльхэр шымыкlо темысхэмэ сшlэрэп нахь, хагьахьорэ щыlэп.

Адыгэхэмкіэ тэри тымакі, нэмыкі хэгъэгухэр піонышь, ахэр тызэрэзэкъуаутыщтымрэ нахь зэпэчыжьэ тызэрашіыщтымрэ ары іофэу зыпыльхэр. Урысхэми занкізу къаіоба: «Адыгэхэр арэп тэ тищыкіагъэр, тищыкіагъэр ахэм ячіыгу!» Плъэгъурэба чіыгоу аштэрэм къэзэкъ станицэхэр къырагъэтіысхьэхэзэ къызэрэлъыкіуатэхэрэр?!

Модрэ тыркумэ, зы дин зэрэтылэжырэр агъэфедэшъ, «урысмэ шъуафэмыемэ, Тыркуем шъукъэкlожь» alo.

Зыльыхъухэрэм тигупшысэ анэмысэу къащэхъу. Ар гъэнэфагъэба. Зэо мыухыжькіэ зэіуигъэкіэгъэ чіыгухэмрэ ціыфлъэпкъхэмрэ фэіыгъыжьхэрэпышъ, тикіалэхэр дзэкіолізу агъэфедэхэзэ, ахэр зыіэкіамыгъэкіынхэ, типшъашъэхэр джэгуалъэ ашіынхэ агу хэлъышъ арыба. Ары нахь, сыда тыркумэ тэ тызэрящыкіагъэр?! Тэркіэ урысхэри тыркухэри зых.

Алэр: Адэ Шыихъ Щамилэ, Занэкъо Сэфэрбый афэдэмэ сыда alopэ? Тэ тызэуакlу, тыхьазыр хэкум пае тпсэ дгъэтlылъынэу, ары шъхьай, ткlуачlэ зыфэдгъэзэщти, зэрэдгъэфедэщти зыгорэм къытиlон фаеба, зыгорэ тапэ иуцонышъ тызэрищэн фаеба!?

Шэуджэныжъыр: Шъыпкъэ, Хъырцыжъыкъор, зыфапіорэр, ау зы Іэнэ пэтіысхьагъукіэ кізух тэрэз зыфэпшіын плъэкіыщт Іофэп къедгъэжьагъэр.

Алэр: Къысфэгъэгъу, ныбджэгъушlур, Іанэм къытырагъэуцуагъэри учъы Іыжьыгъэ гущы Іэным тыхэтызэ. Ар гунахь. Ары шъхьай, тыгу мапэ, зэгоуты. Тышхэни, тычъыежьыни тлъэк Іырэп. Гупшысэным теухы. ХаІ, ныбджэгъу, мыхьамелэм.

Щахьиб (пчъэм къыюлъадэшъ, гуlэу): Къэсэй, Къэсэй, псынкізу моу къакіо! Хьакіз гъэшізгъон ти!! (Піитіури, зэхахырэр агъэшіагъоу, шхэныр зэпагъэушъ, Іанэм зэрэпэсхэу Къэсэй еплъых. Къэсэй Щахьибэ дэжь мэкіуатэшъ, пчъэ Іухыгъэмкіз маплъэ).

Къэсэй (ымакъэ лъагэу): Олахьэ ащ фэдэ шыу джынэс сэ сымылъэгъугъэм! УеплъынкІэ ныбжьыкІэ фэд, ау изекІуакІи, ишыу гъэпсыкІи хэІэтыкІыгъ, оркъым фэдэу зиІыгъ, ишъхьарыхъон щыгъыкІэрэ ицые кІакорэкІэ мы Іэгьо-благьэм щыщыхэп, чыжьэу къикІырэ хьакІ ар (пщэрыхьэ кІэлитІури гуІэхэу хьакІэщым ехъушъутых, гушІуатэхэу хьакІэ ялыем пэгъокІыхи, «Къеблагъ, тихьакІэ льапІ, къеблагъ!» аюзэ, иджабгъу лъэрыгърэ шхомлакюмрэ фаубытышъ, хабзэм тетэу рагьэпсыхы. Щахьибэ шыонэзэтельыр шэщым ещэ, Къэсэй хьакІэ ныбжьыкІэр хьакІэщым регъэблагъэ).

Къэмгъаз (пчъэшъхьа lyм дэжь къыщэуцушъ, жант lэм дэс нахьыжъит lyмэ зафегъазэ): Шъуипчыхьэ шly охъу апщи, тхьамэтэ мафэх!

Макъэр: Хьакіэр ныбжыкіэми, итепльэкіэ пелыуан, зэо-банэм зэрипсыхьагьэр къыхэщы. Адыгэ зэокіо шыум зэрихабзэу, зи ізшэ лые пыльэп: зы шхонч, кіэрэхъуитіу, сэшхо, къамэ, ау ишъхьарыхъон шыгу пэцацэ ыцыпитіу шъхьафитэу ыгупэкіэ къедзыхыгъ, ицые кіако, ылъэгуанджэмэ къанэсы къодый.

(Тхьамэтитіури чэфэу хьакіэм къыпэгушіуатэхэзэ къэтэджых, Иналыкъо Шэуджэныжъыр ичіыпіэ итэу къэнэ, Хъырцыжъыкъо Алэр хьакіэм пэгъокіышъ, ыіапэ еубыты).

Алэр: Къеблагъ, тихьакІэ лъапІ! Къеблагъ!

Къэмгъаз (ишхонч къызышюхехышь, Къэсэй реты фигъэтыльынэу, ау икъамыщ ежь дэпкъым пелъэ, къамыщышъхьэр пчъэм фэгъэзагъэу, щысын хьакю зэрэщымытыр къыгъэлъагъоу): Тхьауегъэпсэу, тхьамэтэ маф, Тхьэм шукю сырегъэблагъ. Тхьэм ыюмэ, сыкъызэкюлагъэр Хъырцыжъыкъо Алэм ихьакю а?

(Джыри къыкІэльыкІощт).

ИСКУССТВЭР — ТИБАИНЫГЪ

Фанфанрэ Аделинэрэ яш**І**улъэгъу

Адыгэ Республикэм и Камернэ музыкальнэ театрэу Хьанэхъу Адам ыціэкіэ щытым мы ильэс іофшіэгъум апэрэу къыгъэлъэгъогъэ мюзиклэмэ ащыщ «Фанфан-Тюльпан ыкіи Аделина» зыфиюрэр. Пьесэр Владислав Старчевскэм ытхыгъ. Музыкэр Андрей Семеновым ыусыгъ. Урысыемрэ Адыгеимрэ язаслуженнэ іофышіэшхоу Сулейман Юныс спектаклэр ыгъэуцугъ.

Пэсэрэ лъэхъаным зэо-банэу щы агъэхэм, цыф зэфыщытык эхэм, шІулъэгъум фэбанэхэрэм япсэукІэ зэхъокІыныгъэу фэхъухэрэм мюзиклэр къатегущыІэ. СыхьатитІум къыщымыкІэу къагъэлъэгьорэ спектаклэм оркестрэр хэлажьэ, псэ зыпыт музыкэу зэхэпхырэм артистхэм яІофшІагъэ нахьышІоу нэгум къыкІегъэуцо. Урысыем изаслуженнэ артистэу, дирижерэу, композиторэу Андрей Семеновым къызэриІуагъэмкІэ, спектаклэм орэд къэзыІорэ артистэу хэлажьэрэр бэ. Нэбгырэ пэпчъ ымакъэ телъытагьэу оркестрэм ыгъэжъынчырэ мэкъамэр гум рехьы. Грузием изаслуженнэ артистэу, Адыгеим искусствэхэмкІэ изаслуженнэ ІофышІэшхоу Исупэ Аслъан къашъохэр ыгъэуцугъэх. Артистхэм яІэпэІэсэныгъэ пчэгум къыщызэІуахыным фэшІ А. Исупэр ІэпыІэгьу зэрафэхъугьэм узэригъэгупшысэрэр макІэп. Гимнастикэм хэхьэрэ шІыкІэхэр къэшъуакІохэм къагъэлъагъо, псынкІзу загъазэ. Къашъомрэ орэдымрэ зэрэзэпхыгъэхэм спектаклэр къегъэдахэ.

СурэтышІ-гъэуцуакІор тиреспубликэ щыцІэрыІу. Адыгеим изаслуженнэ сурэтышІэу Сихъу Рэ-

мэзан мюзиклэр къыгъэбаигъ. Пчэгур зэрэгъэпсыгъэм уеплъызэ, ижъырэ лъэхъаным ухещэ, щыlэныгъэр зэрэщытыгъэм орорэу уасэ фэпшlы пшlоигъо охъу. Шъуашэхэмкlэ сурэтышlэу Е. Пигасовам, режиссерым иlэпыlэгъоу А. Штондэ, нэфынэмкlэ сурэтышlэу В. Калашниковым, нэмыкlхэм яшlушlагъи спектаклэм къыхэшы.

Адыгэ Республикэм инароднэ артистэу, композиторэу Михаил Арзумановыр орэдыюмэ япащ. Артистхэм гущыйэр зэрагъэфедэрэр, макъэр зэрагъэйорышіэрэр тызэплъырэ искусствэм дештэх.

ЦІыфым ыІэгу уиплъэмэ

ЗэрагъэунэфыгъэмкІэ, цІыфхэм аІэгухэр зэфэдэхэп. Нэбгырэ пэпчъ ыІэгу еплъызэ, ищыІэныгьэ къырыкоштыр къэзышіэрэ ціыфхэр щыІэхэу бэмэ алъытэ. Ащ фэдэ егъэжьэпІэ-гупшысакІ мюзиклэм пэублэ фэхъурэр. КІэлэ ныбжыкізу Фанфан ыізгу цыхьан пшъашъэр къеплъи, къыриІуагьэр гьэшІэгьон дэд. Фанфан зэхихыгъэр шющхэнэу гъогу чыжьэ техьагъ. ЦІыфым гухэлъэу зыфишІыжьыгъэр къыдэхъуным пае теубытагъэ къызыхегъафэ. АщкІэ Фанфан щысэ тепхынэу щыт. ЦІэтедзэу Тюльпан къыфаусыгъ, пшъашъэхэм япсэлъыхъо, къахихыщтым ынаІэ тыредзэ.

Францием, Пруссием язэфыщытыкІэхэр спектаклэм хэтэльагьох. Пачъыхьэм ищагу Фанфан гъэбылъыгъэ ІофкІэ иныбджэгъу игъусэу дэхьагъ. Гъэры нэбгыритІури хъугъэх, палъэнхэу пачъыхьэм унашъо ышІыгъ.

Аделинэ ироль къешІы Адыгеим изаслуженнэ артисткэу Ирина Кириченкэм, Фанфан ироль фэгъэзагъэр Адыгеим изаслуженнэ артистэу Виктор Марковыр ары. Францием ипачъыхъэ ироль къэзышІырэр Давид Манакьян. Спектаклэм хэлажьэх артистхэу Е. Лепиховар, А. Степановыр, Э. КІэращэр, В. Верещако, М. Арзумановыр, Н. Максимовар, Р. Уджыхъур, И. Минкарскаяр, М. Кабановыр, Г. Лодяновар, Н. Подгорнэр, А. Штондэ, нэмыкІхэри.

Фанфанрэ Аделинэрэ яшІулъэгъу фэкІонхэм фэшІ къинэу зэпачыгьэр мюзиклэм хэолъагьоми, узыгъэщхынэу спектаклэм хэтыр бэ. Адыгеим изаслуженнэ артистэу КІэрэщэ Эдуард орэдыю къодыеп. Топхэр къырищэкlыхэзэ ролэу къышІырэмкІэ узы-Іэпещэ. ЦІыф щхэнэу, гурыІогъуаеу щыт сержантым ироль ар фэгъэзагъ. Спектаклэм хэлъ гупшысэр Э. КІэращэм фэдэу дэгъоу къызэІуахы Е. Лепиховам, Д. Манакьян, И. Кириченкэм. нэмыкІхэми. В. Марковыр сыдигъуи гум рехьы.

Спектаклэм иапэрэ къэгъэлъэгъонхэм Адыгеим культурэмкlэ иминистрэу Къулэ Мыхьамэт, ти Ліышъхьэ иупчіэжьэгъоу Шъхьэлэхьо Светланэ, культурэм щыціэрыіохэр еплъыгъэх.

Сурэтхэр спектаклэм къыщытырахыгъэх.

ФУТБОЛ

«Зэкъошныгъэм» иуплъэкІунхэр

«Зэкъошныгъ» Мыекъуапэ — «Труд» Тихорецк — 1:0.
Гъэтхапэм и 15-м республикэ стадионэу «Юностым» ныбджэгъу еш!эгъур щык!уагъ.
Зезыщагъэр: Белянкин.
«Зэкъошныгъ»: Кондратьев, Наталич, Абаев, Эйдельнант, Щыко, Батырбый, Датхъужъ, Такълый, Къонэ, Волков, Суршков.
Ятюнэрэ такъикъ 45-м къык!оц! еш!ап!эм къихьагъэхэр: Плахтий, Мыкъо, Гаев, Къушъхьэ, Кутузов. Къэлапчъэм Іэгуаор дэзыдзагъэр: Волков — 23.

2013 — 2014-рэ илъэс ешlэгъум «Зэкъошныгъэм» шlэхэу пиублэжьыщт. Ныбджэгъу зэlукlэгъоу Мыекъуапэ щыриlагъэм хэлэжьэгъэ тифутболистхэр арых тигугъэ зэтпхыхэрэр. Михаил Суршковымрэ Александр Волковымрэ «Зэкъошныгъэм» къагъэзэжьыгъ, тlури ыпэкlэ щешlэх. Щыко Руслъани командэм аштэжьыгъ, игуетыныгъэкlэ къахэщы.

«Зэкъошныгъэр» ыпэкіэ зельым, А. Датхъужъыр ухъумакіом Іэкіэкіи, Р. Такълыим Іэгуаор ритыгъ. Тифутболист ныбжьыкіэ псынкіэу гупшыси, къэлапчъэм дэонымкіэ чіыпіэ дэгъу къыхэзыхыгъэ А. Волковым Іэгуаор ритыгъ. Александр хьакіэмэ якъэлэпчъэіутрэ ухъумакіомрэ ыгъэплъэхъухи, хъагъэм Іэгуаор ридзагъ.

«Трудыр» Краснодар краим изэнэкъокъу хэлажьэ, командэ лъэш дэдэу щытэп. «Зэкъошны-

гъэм» щешіэщтыгъэ Игорь Жегулиныр «Трудым» хэтлъэгъуагъ. Хьакіэхэр бэрэ апэкіэ къилъыщтыгъэхэми, текіоныгъэр «Зэкъошныгъэм» ифэшъуашэу къыдихыгъ.

Зэlукlэгъур заухым клубэу «Зэкъошныгъэм» идиректор шъхьаlэу Натхъо Адамрэ Михаил Суршковымрэ гущыlэгъу тафэхъугъ. Тикомандэ ауж къинэрэмэ къызэрахэкlыжьыщтыр ары тызыгъэгумэкlырэр.

— Шъобж къыстыращи мэзи 8 футбол сешІагъэп, — elo М. Суршковым. — «Зэкъошныгъэр» ауж къинэрэмэ къахэкІыжьын фае. Стадион зэтегъэпсыхьагъэ иl, футболистхэм яухьазырыныгъэ хагъэхъоным фэшІ амалышІухэр щыІэх. Сигуапэу «Зэкъошныгъэм» сыщешІэщт.

Илъэс зэнэкъокъум «Зэкъошныгъэм» пимыублэжьызэ ныбджэгъу зэlукlэгъуищ иlэщт.

Сурэтым итыр: «Зэкъошныгъэр» «Трудым» дешіэ.

Нэкіубгьор зыгьэхьазырыгьэр ЕМТІЫЛЪ Нурбый.

Зэхэзыщагъэр ыкІи къыдэзыгъэкІырэр:

Адыгэ Республикэм льэпкь ІофхэмкІэ, ІэкІыб къэралхэм ащыпсэурэ тильэпкъэгъухэм адыряІэ зэпхыныгъэхэмкІэ ыкІи къэбар жъугъэм иамалхэмкІэ и Комитет Адресыр: ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэщыІэр:

385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Первомайскэр, 197.

Телефонхэр: приемнэр:

52-16-79, редактор шъхьа Іэм иапэрэ гуадзэр:

52-49-44, редактор гуадзэрпшъэдэк Іыжь зыхьырэ секретарыр: 52-16-77.

E-mail: adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхьатыгъэр:

гъэр:
Урысые Федерацием хэутын ІофхэмкІэ, телерадиокъэтын-хэмкІэ ыкІи зэлъы-ІэсыкІэ амалхэмкІэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чІыпІэ гъэІорышІапІ, зэраушыхьатыгъэ номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр

ОАО-у «Полиграф-ЮГ», 385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр, 268

> Пчъагъэр 4000 Индексхэр 52161 52162 Зак. 705

Хэутыным узщыкІэтхэнэу щыт уахътэр Сыхьатыр 18.00 ЗыщыкІэтхэгъэхэ уахътэр Сыхьатыр 18.00

> Редактор шъхьаІэр

Дэрбэ Тимур

Редактор шъхьаІэм иапэрэ гуадзэр

МэщлІэкьо Саид

ПшъэдэкІыжь зыхьырэ секретарыр ЖакІэмыкъо

Аминэт